

Aan Veiligheidsberaad	Portefeuillehouder [REDACTED]	Agendapunt 6
Van Portefeuillehouder Brandweer	Adviseurs [REDACTED]	Datum vergadering 11-06-2021

Onderwerp: Afronding denktank en vervolgopdracht

Voorstel

Het Veiligheidsberaad wordt gevraagd:

- > Decharge te verlenen aan de denktank taakdifferentiatie voor de oorspronkelijke opdracht;
- > Een tweeledige vervolgopdracht 'toekomstbestendig brandweerstelsel' voor te leggen in de gezamenlijke vergadering van het Veiligheidsberaad en de minister van Justitie en Veiligheid op 21 juni 2021, met daarbij als voorwaarde dat het Veiligheidsberaad én de minister van Justitie en Veiligheid (JenV) gezamenlijk als opdrachtgever optreden. Deze opdracht omvat:

Implementatie eerste bouwsteen

- Werk een (gedetailleerd) implementatieplan uit voor de eerste bouwsteen uit de denkrichting die op 22 februari jl. is gepresenteerd, in termen van activiteiten, tijdsplanning en financiën, met als doel te komen tot een onderscheid tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers en zo te voldoen aan de Europese wetgeving;
- Werk in het implementatieplan uit welke actor verantwoordelijk is voor welke stappen. Geef tevens inzicht in de personele, organisatorische en financiële consequenties van de eerste bouwsteen;
- Het implementatieplan wordt ter bespreking voorgelegd aan een gezamenlijk (nog te plannen) extra overleg van Veiligheidsberaad en minister van JenV eind 2021;

Aanvullende opdracht

Het Veiligheidsberaad wenst het denken rondom initiatieven die bijdragen aan een toekomstbestendig brandweerstelsel niet stil te zetten en geeft de stuurgroep daarom de volgende aanvullende opdracht:

- Onderzoek wat andere wenselijke thema's zijn om mee aan de slag te gaan, om toe te werken naar een toekomstbestendig brandweerstelsel;
 - Betrek daarbij ook andere relevante ontwikkelingen (zoals slagkracht en paraatheid) bij de brandweer;
 - Bepaal *de scope* van deze aanvullende opdracht tijdens een gezamenlijk (nog te plannen) extra overleg tussen Veiligheidsberaad en minister van JenV eind 2021;
 - Vervolgens wordt de uitgewerkte *onderzoeksoopdracht* vastgesteld tijdens het gezamenlijk overleg van Veiligheidsberaad en minister van JenV in maart 2022.
- > In te stemmen met het inrichten van een stuurgroep en een werkgroep 'toekomstbestendig brandweerstelsel' voor de uitvoering van deze opdracht;
 - > Aan het IFV te verzoeken om de stuurgroep en werkgroep te ondersteunen;
 - > In te stemmen met de kosten voor deze ondersteuning à € 60.000, te financieren vanuit het werkbudget Veiligheidsberaad.

Toelichting

Opdracht aan denktank taakdifferentiatie

In juni 2019 hebben het Veiligheidsberaad en de minister van JenV gezamenlijk de denktank taakdifferentie ingericht en opdracht gegeven om te onderzoeken hoe brandweervrijwilligers nadrukkelijk en fundamenteel zijn te onderscheiden van beroepsmedewerkers om te voldoen aan Europese regelgeving en in kaart te brengen welke mogelijke consequenties dit heeft voor de brandweerorganisatie. Het Veiligheidsberaad en de minister van JenV hebben als randvoorwaarde meegegeven dat professor Verburg (expert op het gebied van Europees arbeidsrecht) ten aanzien van het voldoen aan Europese regelgeving positief over de denkrichting zou oordelen.

Denktank komt tot denkrichting inclusief consequenties

De denktank taakdifferentiatie is gekomen tot een vorm van (taak)differentiatie, die is opgebouwd uit vier bouwstenen. De voortgang van de denkrichting is tussentijds besproken in vergaderingen van de Bestuurlijke Adviescommissie en in gezamenlijke overleggen tussen het Veiligheidsberaad en de minister van JenV. De denkrichting met vier bouwstenen is uitgewerkt op basis van input uit de veiligheidsregio's en de consequenties zijn inzichtelijk gemaakt voor alle 25 veiligheidsregio's. Professor Verburg heeft positief geoordeeld over de denkrichting, waarbij expliciet is aangegeven dat de vier bouwstenen als een samenhangend pakket moeten worden gezien.

De denkrichting alsmede de consequenties ervan is op 22 februari 2021 besproken tijdens het overleg tussen het Veiligheidsberaad en de minister van JenV. De oorspronkelijke opdracht van de denktank taakdifferentiatie is daarmee afgerond.

Derhalve wordt voorgesteld om aan de denktank decharge te verlenen voor de oorspronkelijke opdracht, zoals die in juni 2019 is verleend. Daarmee wordt de huidige denktank formeel opgeheven.

Vervolgopdracht

Tijdens de bespreking tussen het Veiligheidsberaad en de minister van JenV op 22 februari 2021 zijn de volgende zaken rondom voorliggend vraagstuk vastgesteld:

- > dat een brandweerstelsel met behoud van vrijwilligheid als uitgangspunt geldt;
- > dat een fundamenteel onderscheid tussen beroepsmedewerkers en vrijwilligers noodzakelijk is, gezien (Europese) wet- en regelgeving;
- > dat een breed draagvlak bestaat voor het implementeren van de eerste bouwsteen (i.c. kazernering en consignatie). Het Veiligheidsberaad stelt hierbij als voorwaarde dat de minister van JenV de volle stelselverantwoordelijkheid op zich neemt. Afsproken is om gezamenlijk een goede 'case' maken voor de komende gesprekken aan de formatietafel;
- > dat wellicht ook andere elementen kunnen bijdragen aan het aanbrengen van een (fundamenteel) onderscheid tussen beroepsmedewerkers en vrijwilligers, maar dat er geen eenduidig beeld bestaat inzake welke elementen dat precies zijn;
- > dat andere ontwikkelingen bij de brandweer ook vragen om aanpassingen (stappen om te nemen), om te komen tot een toekomstbestendig brandweerstelsel;
- > dat breed draagvlak bestaat voor een gefaseerde aanpak van het vraagstuk, met voldoende tijd en aandacht voor het proces en de impact van de veranderingen voor de veiligheidsregio's. Daarbij is het wenselijk dat na iedere fase een toets plaatsvindt om te onderzoeken in hoeverre er voldoende onderscheid is gemaakt en indien er nog

onvoldoende onderscheid is, welke stappen verder nodig zijn met aandacht voor de uitvoerbaarheid van de vervolgstappen.

Daarnaast kan het volgende worden geconstateerd:

- > de Tweede Kamer hecht zeer aan het stelsel met vrijwilligheid;
- > de minister van JenV laat door een tweetal juristen en in nauwe afstemming met de praktijk een 'third opinion' uitvoeren naar de interpretatie van de Europese wet- en regelgeving;
- > de RCDV en de BAC Brandweer adviseren om met de eerste bouwsteen van de denkrichting aan de slag te gaan en de overige bouwstenen voorlopig niet nader uit te werken.

Derhalve komt het Veiligheidsberaad tot het voorstel om samen met de minister van JenV de vervolgoopdracht aan de portefeuillehouder brandweer te geven, zoals geformuleerd in bovenstaand voorstel.

Voorwaarde en uitgangspunten

Het Veiligheidsberaad heeft samen met de minister van JenV in juni 2019 de denktank ingericht en opdracht verstrekt. Ook voor de vervolgoopdracht is het, mede gelet op het stelselvraagstuk, de landelijke impact en de betrokkenheid van de Tweede Kamer, voor het Veiligheidsberaad een voorwaarde dat het opdrachtgeverschap ligt bij zowel het Veiligheidsberaad als de minister van JenV.

Het Veiligheidsberaad is van mening dat de kwaliteit van de brandweezorg in Nederland niet mag worden aangetast als gevolg van dit vraagstuk en dat tenminste het huidige niveau van veiligheid voor de burger moet worden gewaarborgd. Er zijn aanzienlijke incidentele en structurele financiële consequenties wanneer elementen van de denkrichting worden geïmplementeerd, wat moet worden gezien als een stelselwijziging. Een harde voorwaarde voor het Veiligheidsberaad is dat de minister als stelselverantwoordelijke alle incidentele en structurele kosten financiert die gepaard gaan met de implementatie, zoals het Veiligheidsberaad eerder al heeft gesteld.

Bij de uitwerking blijven de eerder vastgestelde uitgangspunten ongewijzigd, namelijk (a) dat moet worden toegewerkt naar een brandweerstelsel met behoud van vrijwilligheid, (b) met ten minste gelijkblijvende kwaliteit van de brandweezorg, (c) dat voldoet aan nationale en internationale regelgeving en dat (d) uitvoerbaar en betaalbaar is.

Stuurgroep en werkgroep

Voor de uitvoering van bovengenoemde opdracht wordt een ambtelijke werkgroep 'toekomstbestendig brandweerstelsel' in het leven geroepen. Een stuurgroep onder bestuurlijk voorzitterschap ziet toe op de uitvoering.

In de stuurgroep hebben in ieder geval de volgende functionarissen zitting:

- > portefeuillehouder Brandweer van het Veiligheidsberaad (voorzitter);
- > portefeuillehouder Vrijwilligheid van het Veiligheidsberaad;
- > vertegenwoordiger vanuit het bestuur Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's;
- > directeur Veiligheidsregio's van het ministerie van JenV;
- > directeur veiligheidsregio/regionaal commandant (tevens voorzitter ambtelijke werkgroep);

- > secretaris stuurgroep.

In de ambtelijke werkgroep hebben in ieder geval de volgende functionarissen zitting:

- > directeur veiligheidsregio/regionaal commandant (voorzitter);
- > enkele directeuren veiligheidsregio;
- > vertegenwoordiger vanuit het ministerie van JenV;
- > ambtelijk vertegenwoordiger vanuit het IFV;
- > secretaris werkgroep.

Betrokkenheid RCDV-leden

De directeuren veiligheidsregio zitten op persoonlijke titel in de stuurgroep en ambtelijke werkgroep. Gezien het belang van het onderwerp, zullen alle leden van de RCDV tijdig in het traject worden betrokken om mee te denken en hun zienswijzen te geven.

Advies en besluitvorming

Historie

Gremium	Datum	Inhoud besluit
BAC Brandweer	18-02-2021	Advies over denkrichting en consequenties alsmede voorstel voor het overleg tussen het Veiligheidsberaad en de minister van JenV d.d. 22 februari 2022.
Extra overleg Veiligheidsberaad – minister van JenV	22-02-2021	Bespreking over denkrichting en consequenties.
BAC Brandweer	28-05-2021	Advies over vervolgopdracht 'toekomstbestendig brandweerstelsel'.

Vervolg

Gremium	Datum	Inhoud besluit
Regulier overleg Veiligheidsberaad – minister van JenV	21-06-2021	Besluitvorming inzake vervolgopdracht 'toekomstbestendig brandweerstelsel'.
Extra overleg Veiligheidsberaad – minister van JenV	December 2021	Besluitvorming inzake: - Implementatie eerste bouwsteen - Scope van aanvullende opdracht
Regulier overleg Veiligheidsberaad – minister van JenV	Maart 2022	Besluitvorming inzake uitgewerkte onderzoeksopdracht

Communicatie

- > De landelijke woordvoering loopt vanwege het bestuurlijke karakter via de portefeuillehouder Brandweer van het Veiligheidsberaad.
- > Op de website www.veiligheidsberaad.nl wordt direct na de vergadering een nieuwsbericht gepubliceerd, waarin de besluitvorming en het vervolgproces wordt toegelicht.

Veiligheids
beraad

Bijlagen

Geen